

॥ ४० ॥ ४१ ॥ महद्युभितीर्थविशेषइतिप्राज्ञः महद्युभिसूर्यतत्समीपेनागमुख्यतांप्रार्थयन्कुरुक्षेत्रेऽवसदितिपूर्वेणसंबंधः कुरुक्षेत्रवासमात्रादेवमहस्थानंप्राप्यतइत्याशयः द्युमानित्यत्रमनिचआदिलोप
आर्षः अत्रायमाख्यायिकातात्पर्यार्थः कुंडलरत्नं वस्तुतत्त्वंतक्षकेणेवपाखंडिनाअपहृतंपरमेश्वरप्रसादलब्धविवेकवज्रबलेनपाखंडमतबिलमवदार्थविवेकमनुनागराजबिलतुल्यमांतरमांतरंकोशंपूर्वपूर्वको
शाद्रमणीयतरंप्रविश्यतत्रत्यांसत्यसंकल्पत्वादिसंपदंदृष्ट्वातदभिमानिनांसर्पतुल्यानामिन्द्रियबुद्ध्यादिस्थानीयानामनुनयेनापितत्त्वरत्नंयदानप्राप्तं तदासंकटस्थः स्वयमेवपूर्वार्जितसांगाध्ययनधर्मबलादालो
चितवानिति तत्रवेदेपिच्छांदोग्यादौगुरुशुश्रूषयातुष्टः परमात्मास्वयमेवानुगृह्णातीतिदृष्टं यथासत्यकामस्यउपाध्यायगवीरभिरक्षतोऽमानुषेभ्यः ऋषभादिभ्योविद्यालाभः तथाउपकोसलस्यगुरोरग्रीन्सेव
मानस्याग्निभ्यएवविद्यालाभः एवमुक्तंकस्यापिब्रह्मचर्यदाढ्यात्पजापतेरिवस्वतएवज्ञानमुद्धभावितियुज्यतएवेति ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ तत्रसंवत्सरात्मकपटरूपकेणप्रपंचस्वरूपमत्रनिरूप्यते तत्रस्त्रियौचिति

तंनागराजमस्तौषंकुंडलार्थायतक्षकं ॥ तक्षकश्चाश्वसेनश्चनित्यंसहचरावुभौ ॥ ४० ॥ कुरुक्षेत्रंचवसतांनदीमिक्षुमतीमनु ॥ जघन्यजस्तक्षकश्चश्रुतसेनेति
यः सुतः ॥ ४१ ॥ अवसद्योमहद्युभिप्रार्थयन्नागमुख्यतां ॥ करवाणिसदाचाहंनमस्तस्मैमहात्मने ॥ ४२ ॥ एवंस्तुत्वासविप्रर्षिरुक्तंकोभुजगोत्तमान् ॥ नैवते
कुंडलेलेभेततश्चितामुपागमत् ॥ ४३ ॥ एवंस्तुवन्नपिनागान्यदातेकुंडलेनालभत्तदाऽपश्यत्स्त्रियौतंत्रेअधिरोप्यसुवेमेपटंवयंत्यौ ॥ तस्मिस्तंत्रेरुष्णाःसिता
श्चतंतवश्चक्रंचापश्यत्द्वादशारंषड्विःकुमारैःपरिवर्त्यमानंपुरुषंचापश्यदश्वंचदर्शनीयं ॥ ४४ ॥ सतान्सर्वास्तुष्टावएभिर्मंत्रवदेवश्लोकैः ॥ १४५ ॥

मायाच तंत्रयत्रदीर्घतंतवःप्रोताभवंतितस्थानीयंअविद्याकामकर्मात्मकंवासनाजालंतत्रसेतत्सर्वंप्रतिष्ठितं पटःसंसारस्तंवयंत्यौअविच्छिन्नतंतुसंतानेननिर्वर्तयंत्यौ प्रकाशाप्रकाशाभ्यामेवरजूरगादिजा
यतेनत्वन्धतरेणतादृशत्वात्संसारस्यचिदचिद्रूपयुवतीद्वयनिर्वर्त्यत्वयुक्तं तस्मिस्तंत्रेसुवेमेशोभनेवेमेतिर्यक्तंतुविक्षेपणेतत्तुल्येपुण्यपापे तत्पयोज्येसितकृष्णतंतुस्थानीयेसुखदुःखे चक्रंतत्स्थूलशरीरं षड्वि
ध्यमाणैःकुमारैःपरिवर्त्यमानंसंचार्यमाणंपुरुषंचतदधिष्ठातारमंतर्यामिणंमायाविनं अश्वंचाधुवस्वभावंबुद्धिवशवर्तित्वात्तिरोहितासंगस्वभावंजीवंचातृदर्शनीयमहंप्रत्ययगोचरंचापश्यत् ॥ ४४ ॥ स
तान्सर्वास्तुष्टावएभिर्विध्यमाणैःश्लोकैः मंत्रवद्वेदगतऋगागवत् तत्त्वार्थप्रकाशकैरितिशेषः मंत्रवादेतिपाठेमंत्रवादोमंत्रस्वरूपं ॥ १४५ ॥